

הרב יוסף מארך: "לאחר התגלית המרעישה, דיברתי עם סינגלטון וביקשתי ממנו לשמור את הדבר בסוד. חשבתי לעצמי, שכדאי להמתין. אולי יתגלו חלקים נוספים של הסרט. אולי ימצא עיתוי מתאים בייחוד. אבל סינגלטון אמר לי שמחובתה המקצועית של האוניברסיטה, לפרסם דבר בעל משמעות רבה כל כך לעם היהודי"

המספר של הסרטון הזה ניתן לו בזמנו על ידי ספ' רני חדרות בפוקס. הוא נשאר חלק מיומן החדשות בספרייה של התאגיד, ששרדה ושכאמור נתרמה לאוניברסיטה שלנו."

האם להערכתך יש סיכוי שנמצא 'אוצרות' יהודיים נוספים מן הסוג הזה בעתיד הקרוב, ששרדו? "יש סיכוי מסוים לכך. אבל להערכתך, מדובר בסיכוי קטן. אם יימצאו סרטונים נוספים, זה יכול להגיע בעיקר מאוספים אחרים, שאינם בדינו. הארכיון של פוקס, שחלק גדול ממנו ברשותנו, מקוטלג היטב. ובכל זאת, אנחנו מזמינים את כל מי שרוצה, לערוך בו חיפוש. מי יודע, אולי ימצא שם משהו שלא הייתה ידועה לנו מידת החשיבות שלו עד כה."

"מכל מקום, אין ספק שיכולות לצוץ הפתעות מרעישות. משום שאין לדעת מה נותר בארכיוני הסרטים בעולם. זאת אחת הסיבות לחשיבות הרבה שבשימור סרטים ישנים. רק אם נסתכל בכל מטר ומטר מתשלילי הסרטונים שמתחילת המאה ה-20 והלאה, נוכל לדעת בוודאות האם נשארו לנו סרטונים של קהילות יהודיות שתועדו לפני השואה."

"אנו מזמינים את כל מי שמעוניין בתיעוד נוסף - לבוא אלינו ולחפש". הכניסה לאוניברסיטת דרום קרוליינה

והכתב שליווה אותו. אבל ההערות האלה לא מלמד דות אותנו מדוע האירוע צולם. מה שכן, מובן מהן שהיה צורך במאמץ רב כדי להשיג אישור לסקר את האירוע, כך שאי אפשר לדעת מה הניע אותם לצלם. אין לנו יכולת לדעת מה הביא את הצלם ואת הכתב לסקר את האירוע. אולי זה היה על פי בקשת תאגיד פוקס? אולי משהו בווינה היה מעוניין לסקר את זה? לעולם לא נדע."

כפי שהתרשמנו, הסרטון באיכות גבוהה מאוד, ביחס לתקופה ולציוד של פעם. איך זה יתכן? "תשלילי הצילום נשלחו לספריית תאגיד פוקס ולא היו בשימוש. יש להם ספרייה גדולה ביותר, שמספקת חומרים רבים לסדרות תעודה. תשלילי צילום מהתקופה ההיא מפגינים עמידות מפתיעה. באופן ספציפי, הסרט הזה נותר באיכות גבוהה מאוד, מכיוון שהוא נשאר שלם, ללא סריטה. 'Colorlab', החברה ששמרה עבורנו את הסרט, עשתה עבודה נהדרת של ניקיון וסריקה של התשלילים. בהזדמנות זו, אני רוצה להביע את תודתנו ל'קרן הנרי וסילביה יאשיק', שסיפקו לנו את המימון הנדרש כדי לשמר את הסרטון הזה. אני מאחל לכל הסרטונים של פוקס, וסרטונים ישנים בכלל, שיישמרו באיכות כה גבוהה". מיהו הצלם, ששמו הוזכר כמה פעמים? הוא תיעד הרבה אירועים באותם ימים?

"הצלם, הנס וון-פבל, עבד בשיתוף פעולה הדוק עם סוכנות בשם 'א.נוימן'. נראה שנוימן היה כתב או מנהל חברת חדשות. מה שידוע לנו, הוא שוון-פבל צילם עבור 'פוקס' משלהי 1922 ועד לאוגוסט 1928. לאחר מכן, הוא הגיע לניו-יורק כדי לעבור הכשרה בהפעלת מצלמה עם פסקול עבור 'פוקס-מוביטון' (Movietone - סרט עם קול. ר.ק.), שהחליף את אולפני החדשות השקטים שפעלו עד אז, ללא קול. וון-פבל הספיק לצלם כמה אירועים עבור 'פוקס' בטכנולוגיה החדשה של הימים ההם."

איך קרה שהסרטון נשמר עם סיווג פרטני כל כך, שסייע להבין שמדובר בתיעוד של היכנסיה הגדולה?

"הסרטון הזה נקרא באופן רשמי 'פוקס-ניוז סיפור 1020: הקונגרס העולמי של אגודת-ישראל'.

פעם בשנה יש לך יכולת אדירה:

לזכות לישועה במה שחשוב לך באמת

"יתברכו כל התורמים נחת מילדיהן... יזכו בניהם ובנותיהם לזיווגים הגונים ולהקים דורות ישרים מבורכים"

(מדברי מרן ראש הישיבה שליט"א)

שמות התורמים יועברו לברכתם של מרנ ורבנן שליט"א בעיצומם של ימי הפורים:

מרן ראש הישיבה שליט"א מרן פוסק הדור בעל 'שבט הלוי' שליט"א

מרן שר התורה שליט"א כ"ק מרן האדמו"ר רבי דוד חי אבוחצירא שליט"א

תשועתם היית לנצח!

תורמים ביום הפורים למען ילדי ישראל המתקרבים לתורה, וזוכים לזיווגים, נחת מהילדים, פריסה בריאות, היום יש לך כח!

1700-50-66-22

תד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' חן: 339991

נשאת אותם על כפיים קרן ההסעות

קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי